

PARÇADA ANLAM - 3 (Düşünceyi Geliştirme Yolları - Hikâye Unsurları - Anlatıcı - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)

1. Aşağıdaki metinlerden hangisinde olay, üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır?

- A) On dakika kadar süren bir bekleyişten sonra davetsiz konuklarımız geldi. Tedirgin adımlarla yürüyorlardı. Hemen ön tarafımızdaki toprak yığınına kendimize sipper ettiğimiz için bizi görmüyorlardı.
- B) Annemle babam sessizce bana bakıyor, ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Babam büyük bir sevecenlikle yaklaştı ve elini omzuma koydu.
- C) İsten simsiyah olmuş tavanda kafesler asılıydı. Bu kafeslerdeki kanaryalar çılgın gibi ötüyordu. Cabir Efendi'nin işleyen aklı ansızın durmuş gibiydi.
- D) 1919 yılının Nisan ayıydı. Galata Köprüsü'nden geçerken Atatürk'le karşılaştım. Yüzü çelik gibi gergin ve gözleri tunç gibi parlaktı.

2. Bir zamanlar güneş hep pırıl pırıl parlardı. Rüzgâr hafif hafif eserken ağaç yapraklarıyla fısıldaşır, kır çiçekleriyle oynardı. Fırtınalar, dolular yoktu henüz yeryüzünde; insanlar ne üşür ne hastalanır ne de üzülürlerdi. Yalnız sevinç, yalnız sevgi, yalnız mutluluk vardı.

Bu parçanın dili ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkilemelerden yararlanılmıştır.
- B) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.
- C) Benzetmeye başvurulmuştur.
- D) Kişileştirme yapılmıştır.

3. Düşüncelerimizi, isteklerimizi ve duygularımızı konuşma yoluyla anlatırız. Ancak duygularımızı kolay ifade edebilmek için konuşmamıza genellikle el, kol ve baş hareketlerini katarız. Söz gelimi bir şeyi çok beğendiğimizi anlatılabilmek için avucumuzu yukarı çevirir, parmak uçlarımızı birleştirir, elimizi aşağı ve yukarı doğru sallarız.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Benzetmeye
C) Karşılaştırmaya
- B) Örnekleme
D) Tanık göstermeye

4. Yazı, insanoğlunun en önemli buluşlarından biridir. Konuşulan dilin sözcüklerini belli işaretlerle ilk kez ortaya koyanlar yani yazıyı bulanlar Sümerlerdi. Sümerler MÖ 4000'li yıllarda düşünce ve nesnelere tabletler üzerine resmetme yoluyla kaydediyorlardı.

Bu parçanın dili ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.
- B) Karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
- D) Tanımlamaya başvurulmuştur.

5. Çocuk, odanın içinde bir o tarafa bir bu tarafa koşturmuş uzun süre. Yorulunca küçücük burnunu cama yapıştırıp bahçe duvarının üstünde dolaşan kedileri izlemeye başladı. Birden aklına bir şey gelmiş gibi yerinden fırladı ve bahçeye çıktı. Bahçedeki ıhlamur ağacının yanına gitti. ıhlamur ağacının gövdesi tıpkı bir deve boynu gibi yere doğru eğilmişti.

Bu parçanın dili ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 3. kişi ağzından anlatılmıştır.
- B) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
- C) Benzetmeye başvurulmuştur.
- D) Betimlemelere yer verilmiştir.

6. Einstein, "Düş gücüne sahip olmak, bilgi sahibi olmaktan daha önemlidir." diyor. Çok doğru bir söz. Bilgi sahibi olmak tabii ki insana sayısız fayda sağlar. Bu, tartışılmaz bir gerçektir. Ancak düş gücünün gelişmiş olması da insanlar için çok önemlidir. Bu yüzden insanlar kendilerinin ve çocuklarının hayal gücünü geliştirmek için özellikle çaba göstermelidir.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanık göstermeye
C) Betimlemeye
- B) Örnekleme
D) Tanımlamaya

PARÇADA ANLAM - 3 (Düşüncüyü Geliştirme Yolları - Hikâye Unsurları - Anlatıcı - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)

7. O gece Ahmet, mutfağın bir köşesinde oynarken annesi de akşamki yemekten kalma bulaşıkları topluyordu. Yeni yeni yürümeye başlayan Ahmet, tüm gün gezinip durduğundan bitkin düşmüştü. Göz kapakları iyice ağırlaştı. En sevdiği arabasıyla oynarken olduğu yerde uyuyakaldı.

Bu parçadaki olay, yer, zaman ve kişiler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Olay	Yer	Zaman	Kişiler
A) Ahmet'in yürümeye yeni başlaması	Mutfak	Akşam	Ahmet, yazar
B) Annenin bulaşık toplaması	Mutfak	Akşam	Anne, Ahmet, yazar
C) Ahmet'in oyun oynarken yorgunluktan uyuyakalması	Mutfak	Gece	Ahmet, anne
D) Ahmet'in uykusunun geldiğini annesinin fark etmemesi	Oda	Gece	Ahmet, yazar

8. Bir yetişkinin vücudunda 206 kemik olmasına karşın çocuklarda yaklaşık 350 kemik bulunur. Bu kemiklerin birçoğu ergenlik döneminde birleşerek yetişkin bir insandaki kemik sayısı kadar olur. İnsan vücudunun yaklaşık yüzde yirmisi kemiklerden oluşur. Seksen kilo olan bir insanın ağırlığının on altı kilosunu kemikleri oluşturur. Böylece on altı kiloluk iskelet, seksen kiloluk bedeni taşıyarak hareket ettirir.

Bu parçada aşağıdaki düşüncüyü geliştirme yollarından hangisine başvurulmamıştır?

- A) Sayısal verilerden yararlanmaya
B) Karşılaştırmaya
C) Örneklemeye
D) Tanımlamaya

9. Bir bahçıvanın yanında çalışıyordum. Bahçıvan, bahçedeki bir ağacı budamamı istedi. Ağacın küre biçiminde olması gerekiyordu. Ben, uzamış filizleri kesmeye başladım. Ama ağacın bir o yanını, bir bu yanını fazla kesiyordum. Sonunda ortaya bir küre çıktı ama çok küçüktü. Bahçıvan düş kırıklığıyla "Çok güzel! Bu, bir küre ama ağaç nerede?" dedi.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Olay
B) Yer
C) Zaman
D) Şahıs

10. Sumru, kuşlar ailesinin en zarif üyelerinden biridir. Sumrular çoğunlukla denizlerde ve sulak alanlarda yaşar. İnce kanatları ve çatalı uzun kuyrukları vardır. Vücutları genel olarak beyaz ve gridir. Kafalarının üzeri siyah, ayakları ve gagaları kırmızıdır.

Türkiye'de daha çok Akdeniz Bölgesi'nde bulunan defne, kış yaz yapraklarını dökmeyen bir ağaçtır. Akdeniz kültüründe ölümsüzlüğü temsil eder. Defne yaprağı yemeklerde, defne yağı da sabun yapımında kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin ortak yönlerinden biri değildir?

- A) Karşılaştırma yapılması
B) Benzetmeye başvurulması
C) Nesnel anlatımdan yararlanılması
D) Bilgi vermek için yazılması

11. Uzun yıllar çanak çömlek yapımıyla uğraşan bir çirak, kalfa olmuş. Artık kendi başına bir dükkân açmayı arzu etmeye başlamış. Ustası ona her defasında "Sen, daha bu işin püf noktasını bilmiyorsun, biraz daha emek vermen gerekiyor." diyormuş. Ancak kalfa, ustasını dinlememiş ve bir dükkân açmış. Yeni dükkânında güzel güzel yaptığı testiler, küpler, vazolar, sürahiler onca titizliğe ve emeğe rağmen çatlamaya başlamış. Kalfa, bir türlü bu çatlamaların önüne geçememiş. Nihayet ustasına gitmiş ve durumu anlatmış. Ustası, "Ben sana bu işin püf noktasını öğrenmediğini söylemiştim evladım!" demiş.

Bu parçanın dili ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimlere yer verilmiştir.
B) İkilemelerden yararlanılmıştır.
C) Olay yazısından alınmıştır.
D) 1. kişi ağızından anlatılmıştır.

12. Yola çıktığımızda hava kararmak üzereydi. Sağımızda karanlık, uçsuz bucaksız bir düzlük uzanıyordu. Düzlük, ufukta sonbahar akşamının kızılığıyla birleşiyordu. Yolun sol yanında ise ne olduğu tam olarak anlaşılmayan birtakım yükseltiler vardı. Önümüzü göremiyorduk çünkü arabacının geniş, hantal sırtı görüş açısını bütünüyle kapatmıştı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimlemeye
B) Tanımlamaya
C) Örneklemeye
D) Benzetmeye